

Synpunkter på Ds 2012:36

Rosengrenskas Heldagsseminarium
Världskulturmuseet i Göteborg, 12-11-25

Milosz Swiergiel
Ordförande
Rosengrenska stiftelsen
milosz@rosengrenska.org

Följ vårt arbete på bloggen - www.rosengrenska.org

Ds 2012:36

Hälsa- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd

REGERINGSKANSLIET

Socialdepartementet

2012-09-20 09:48

Ds 2012:36

Vård efter behov och på lika villkor – en mänsklig rättighet

*Betänkande av Utredningen om vård
för papperslösa m.fl.*

Stockholm 2011

” För att uppfylla de principer som angetts ovan föreslår utredningen att asylsökande och papperslösa personer oavsett ålder ska erbjudas subventionerad hälso- och sjukvård av det landsting inom vars område de bor eller vistas. Vården ska erbjudas i samma omfattning och på samma villkor som den som erbjuds bosatta personer.”

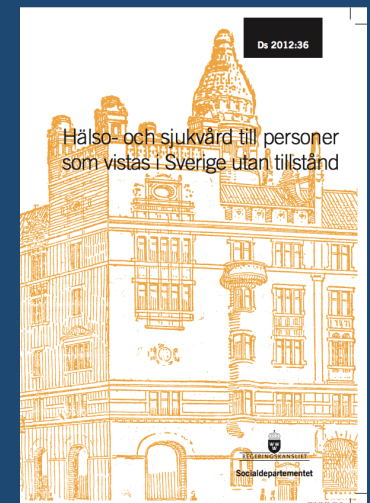
(SOU 2011:48)

Vård efter behov och på lika villkor
– en mänsklig rättighet

Revisande av: Utredningen om vård
för papperslösa m.fl.
Stockholm 2011

Synpunkter på Ds 2012:36

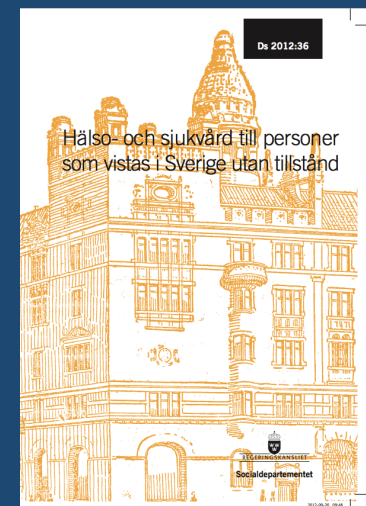
- ▶ Oförenligt med allas rätt till bästa uppnåeliga hälsa
- ▶ I strid med medicinsk-etiska principer
- ▶ Medför arbetsmiljöproblem inom vården
- ▶ Särslagstiftning medför patientosäkerhet
- ▶ Begreppet ”vård som inte kan anstå”
- ▶ Medför negativa hälsoeffekter
- ▶ Migrationspolitiska och ekonomiska konsekvenser
- ▶ Barns hälsa är beroende av föräldrarnas hälsa

► Oförenligt med allas rätt till bästa uppnåeliga hälsa

” Förslagen i denna promemoria innebär att personer som vistas i landet utan tillstånd ska erbjudas samma vård som asylsökande. Precis som vid tillkomsten av lagen om vård för asylsökande m.fl. får det anses sakligt motiverat att göra en skillnad mellan bosatta personer och personer som vistas i Sverige utan tillstånd avseende tillgången till hälso- och sjukvård. Förslagen bedöms därför inte stå i strid med vare sig grundlagen eller de internationella åtagandena.”

(Ds 2012:36)

► Oförenligt med allas rätt till bästa uppnåeliga hälsa

” Swedish law and practice regarding the health care accessible to asylum-seekers and undocumented foreign nationals is not consistent with international human rights law.” (Paul Hunt, FN:s rapportör för rätten till hälsa, Mission to Sweden, 2007)

” ...utredningen [har] gjort bedömningen att den svenska lagstiftningen i frågan inte fullt ut lever upp till de internationella åtaganden rörande bästa möjliga hälsa för alla.” (SOU 2011:48)

Vård efter behov och på lika villkor
– en mänsklig rättighet

Reviderad av: Utredningen om vård
för papperslösa m.fl.
Stockholm 2011

- ▶ Oförenligt med allas rätt till bästa uppnåeliga hälsa

” Regeringen hävdar i departementspromemorian att detta förslag överensstämmer med de internationella reglerna om de mänskliga rättigheterna. Detta är dock felaktigt. Principen om allas rätt till sjukvård väger tyngre än så.”

Elisabeth Abiri, ordförande i delegationen för mänskliga rättigheter 2006-2010.

Thomas Hammarberg, Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter 2006-2012.

(DN Debatt 12.11.06)

► I strid med medicinsk-etiska principer

” Varje patient har, utan åtskillnad, rätt till lämplig medicinsk vård. Varje patient har rätt att bli behandlad av en läkare som patienten vet är fri att göra egna kliniska och etiska bedömningar utan inblandning utifrån. Patienten skall alltid bli behandlad på det sätt som bäst gynnar honom/henne. Den behandling som ges skall uppfylla allmänt vedertagna medicinska principer.”

(WMA, Lissabondeklarationen)

” Läkaren ska aldrig frångå principen om människors lika värde och aldrig utsätta en patient för diskriminerande behandling eller bemötande.”

(Sveriges läkarförbunds etiska regler)

► Medför arbetsmiljöproblem inom vården

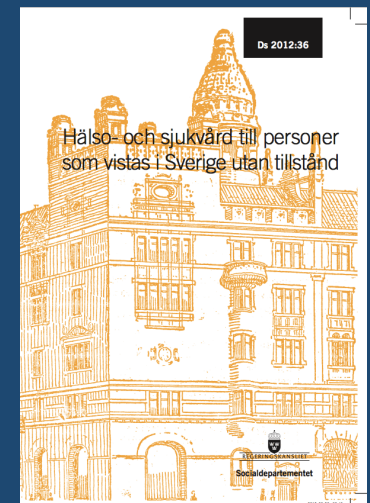
*...dagens lagstiftning, där [vårdpersonalen] behöver utreda patientens juridiska status (...) innan man går vidare till det som bör betraktas som hälso- och sjukvårdens huvuduppgift, nämligen att lindra och bota, (...) kan betecknas som ett arbetsmiljöproblem. Oklarheterna i den nuvarande lagstiftningen medför dels att personalen utsätts för oron att riskera felbehandling av patienten, dels att den vård som slutligen ges kanske sker på ” fel nivå ” eftersom det är svårt att avgöra vilken sorts vård den aktuella patienten enligt lagstiftningen faktiskt ska erbjudas.
(SOU 2011:48)*

Vård efter behov och på lika villkor
– en mänsklig rättighet

Reviderad av: Utredningen om vård
för personer m.fl.
Stockholm 2011

Synpunkter på Ds 2012:36

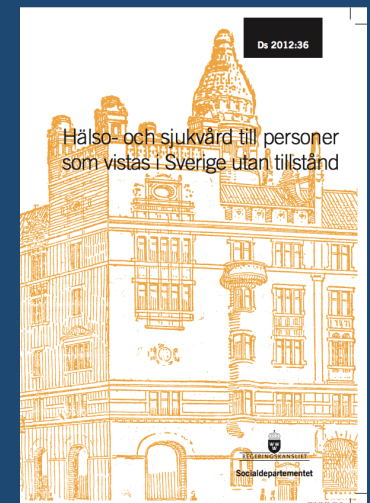
- ▶ Oförenligt med allas rätt till bästa uppnåeliga hälsa
- ▶ I strid med medicinsk-etiska principer
- ▶ Medför arbetsmiljöproblem inom vården
- ▶ Särslagstiftning medför patientosäkerhet
- ▶ Begreppet ”vård som inte kan anstå”
- ▶ Medför negativa hälsoeffekter
- ▶ Migrationspolitiska och ekonomiska konsekvenser
- ▶ Barns hälsa är beroende av föräldrarnas hälsa

- ▶ ”Vård som inte kan anstå” - ett ovetenskapligt begrepp
- ▶ I konflikt med Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659)
” *Hälso- och sjukvårdspersonalen ska utföra sitt arbete i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.*”
- ▶ I konflikt med Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)
” *Vården skall ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård skall ges företräde till vården.*”
- ▶ Ovetenskapligt och olämpligt för medicinskt arbete
- ▶ Riskerar patientsäkerheten
- ▶ Medför rättsosäkerhet
- ▶ Inte utvärderat

Synpunkter på Ds 2012:36

- ▶ Oförenligt med allas rätt till bästa uppnåeliga hälsa
- ▶ I strid med medicinsk-etiska principer
- ▶ Medför arbetsmiljöproblem inom vården
- ▶ Särslagstiftning medför patientosäkerhet
- ▶ Begreppet ”vård som inte kan anstå”
- ▶ Medför negativa hälsoeffekter
- ▶ Migrationspolitiska och ekonomiska konsekvenser
- ▶ Barns hälsa är beroende av föräldrarnas hälsa

► Medför negativa hälsoeffekter

” ...behandling i ett tidigt skede av ett sjukdomsförlopp – eller allra helst förebyggande – (...) kan rent faktiskt innebära inte bara en besparing i mänskligt lidande utan även i ekonomiskt hänseende. (...) att patienter måste vänta tills sjukdomsläget blir akut är också negativt för den berörda personen och för folkhälsan i stort, eftersom det innebär större risker för smittspridning (...).”

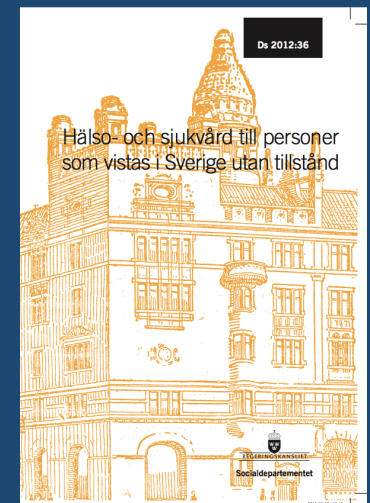
(SOU 2011:48)

Vård efter behov och på lika villkor
– en mänsklig rättighet

Reviskans av Utredningen om vård
för papperslösa m.fl.
Stockholm 2011

Synpunkter på Ds 2012:36

- ▶ Oförenligt med allas rätt till bästa uppnåeliga hälsa
- ▶ I strid med medicinsk-etiska principer
- ▶ Medför arbetsmiljöproblem inom vården
- ▶ Särslagstiftning medför patientosäkerhet
- ▶ Begreppet ”vård som inte kan anstå”
- ▶ Medför negativa hälsoeffekter
- ▶ Migrationspolitiska och ekonomiska konsekvenser
- ▶ Barns hälsa är beroende av föräldrarnas hälsa

Synpunkter på Ds 2012:36

- ▶ Oförenligt med allas rätt till bästa uppnåeliga hälsa
- ▶ I strid med medicinsk-etiska principer
- ▶ Medför arbetsmiljöproblem inom vården
- ▶ Särslagstiftning medför patientosäkerhet
- ▶ Begreppet ”vård som inte kan anstå”
- ▶ Medför negativa hälsoeffekter
- ▶ Migrationspolitiska och ekonomiska konsekvenser
- ▶ Barns hälsa är beroende av föräldrarnas hälsa

